

μα τοῦ Κοινοῦ ἐκείνου Σχολείου, τὸ Γένος ἤθελε κερδίσῃ ἐξάπαντος εἰς τὸ διάστημα ἐκεῖνο ἓνα αἰῶνα προόδου εἰς τὸ γάδιον τῆς Μαθησεως. Μ' ὅλον τοῦτο τὰ σπέρματα τῆς Φιλοσοφίας διεσπάρησαν. Ἡ ἔφεσις τοῦ εἰδέναι εἰς ὅλας τὰς τάξεις τοῦ πολιτεύματος διεδόθη. Καὶ ὁ ἔμφυτος ζήλος τῆς φυσικῆς φιλομαθείας τῶν Ἑλλήνων ἐξεθερμάνθη. Ἡ Πατριαρχικὴ Αὐλὴ ἀπεκατέστη Κοινὴ Ἑστία τῆς Διδασκαλίας τοῦ Γένους. Οἱ Αὐθένται ἐσησαν τὴν πολιτικὴν των μεγαλειότητα εἰς τὴν γενικὴν τῆς ἠθικῆς παιδαγωγίας τελειότητα. Οἱ Ἀρχιερεῖς ἔνωσαν εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Κυριαρχίαν τὴν Ποιμεναρχικὴν προσοσίαν τῆς ἐπιδόσεως τῶν Ἑλληνικῶν μαθημάτων. Οἱ Ἀρχοντες ἐγνώρισαν ὡς μόνον συστατικὸν τῆς ἐν τῷ πολιτεύματι ἠθικῆς ὑπεροχῆς τὴν κατ' ἀναλογίαν τῆς Εὐγενοῦς ἀνατροφῆς ἐντελεστέραν Σπουδὴν καὶ ἔκτασιν τῆς Μαθησεως. Οἱ Φιλογενεῖς Πραγματευταὶ κατεσῆθησαν Φιλότιμοι Συνδρομηταὶ πρὸς σύσασιν τῶν Κοινῶν Σχολείων, καὶ Ἐλευθεριοὶ Εὐεργέται εἰς προκοπὴν τῶν νέων Ἑλλήνων. Ὅλα λοιπὸν τὰ ἐλατήρια τῆς ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἠθικῆς προόδου τοῦ Γένους, κοινῇ ῥοπή, ἐξετάθησαν. Καὶ ὡς Ἐλαφοὶ διψῶσαι, εἰς τὰς πηγὰς τῆς Μαθησεως οἱ Νέοι Ἕλληνες πανταχόθεν ἐχύθησαν. Τότε Ἡ εὐκλεῶς φωτισμένη Δυτικὴ Εὐρώπη ἄρχισε νὰ πληρῶνῃ εἰς τοὺς Νέους Γραικοὺς τὸ αἰώνιον χρέος ὅπου ἔχει πρὸς τοὺς Παλαιοὺς Ἕλληνας.

§ κδ. Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ, δηλαδὴ ἀπὸ τῆς πρώτης Ἐπο-

δυσυχῶς τὸ σύστημα τοῦ Σχολείου. Φεῦ τῆς κακῆς εἰμαρμένης! Τότε μὲν εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς παραδόσεως τῶν Φιλοσοφικῶν Μαθημάτων τὸ καταχθόνιον πνεῦμα τῆς Ἐριδος ἐπενόησε τὰ Κόλυβα διὰ νὰ διακόψῃ τὴν συνέχειαν. Ἦδη δὲ εἰς τοὺς ἐσχάτους τούτους χρόνους τῆς ἐπιδόσεως τῶν μαθημάτων αὐτὸ τὸ κακόβουλον πνεῦμα ἐφήυρε τὰ Μακαρούνια (τὸν ἀπῆξαστον ἐννοοῦμεν Μακαρονισμὸν) διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν Πρόδον! Ἀλλὰ κήδεται Θεὸς τῆς Ἑλλάδος, καὶ οὐκ ἀπελπίζομεν.

